
Samlad riskbild inklusive intern kontrollplan 2025

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Sammanfattning	5
3	Samlad riskbild med åtgärder	6
3.1	Riskområde: Förskola (huvudprocess).....	6
3.1.1	Risk: Barnsäkerhetsarbete	6
3.1.2	Risk: Ekonomistyrning kopplat till socioekonomisk resursfördelning	7
3.1.3	Risk: Orosanmälningar.....	7
3.2	Riskområde: Säkerhet	8
3.2.1	Risk: Informationssäkerhet.....	8
3.3	Riskområde: HR	9
3.3.1	Risk: Chefers förutsättningar	9
3.3.2	Risk: Hållbar arbetsmiljö för medarbetare.....	10
3.4	Riskområde: Fastighet.....	11
3.4.1	Risk: Överkapacitet avseende förskoleplatser	11
4	Samlad riskbild - Intern kontrollplan.....	12
4.1	Riskområde: Förskola (huvudprocess).....	12
4.1.1	Risk: Orosanmälningar	12

1 Inledning

Styrning från staden

I Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll slås fast att riskhantering är en central del i nämndens arbete med att styra verksamheten mot mål och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag. Enligt riktlinjen ska nämnden i samband med framtagandet av budget ställa samman en samlad riskbild. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas. Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Vidare anges i riktlinjen att uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ska ingå som en del av den löpande uppföljningen och att uppföljning av intern kontrollplan ska ske i den omfattning som fastställs av respektive nämnd.

Riskhantering

I samband med stadsrevisionens granskning av förskolenämnden 2023 konstaterades att nämnden behöver stärka arbetet med intern styrning och kontroll i verksamheten. För att möta stadsrevisionens kritik har förvaltningen under 2024 genomfört insatser. Bland annat har förvaltningen fokuserat på att ta steg framåt i arbetet med riskhantering. Förvaltningscontrollern har tillsammans med förvaltningsledningen och verksamhetscontrollers kartlagt väsentliga processer i verksamheten för att säkerställa att riskhantering sker inom dessa områden. Riskhantering har därefter genomförts för respektive område. Utifrån väsentlighetsgrad har riskerna som identifierats hanterats på olika nivåer i förvaltningen. De risker som ansetts väsentliga i ett förvaltnings- eller nämndperspektiv har hanterats gemensamt på förvaltningsnivå. Övriga risker har hanterats av ansvarig avdelning för den aktuella processen som risken är kopplad till.

Samlad riskbild inklusive intern kontrollplan

Enligt Göteborgs Stads vägledning för styrning, uppföljning och kontroll – risk är det varken lämpligt eller önskvärt att lyfta samtliga identifierade risker till nämnd. En värdering och prioritering behöver göras och ställas samman till en samlad riskbild. Vidare uppges att syftet med den samlade riskbilden är att ge en bild över verksamhetens mest väsentliga risker utifrån ett nämndperspektiv. Bedömningen av vad som är mest väsentligt måste alltid göras med utgångspunkt i uppdrag, skyldigheter och mål för verksamheten. Med utgångspunkt i det som framgår ovan har förvaltningen valt ut de risker som anses väsentliga i ett nämndperspektiv och sammanställt det i en samlad riskbild inför 2025.

Uppföljning

För att skapa en tydligare koppling till planering och uppföljningsprocessen föreslår förvaltningen att åtgärderna kopplat till samlad riskbild ska följas upp och rapporteras till nämnd i samband med delårsrapport augusti samt årsrapporten.

Granskning utifrån intern kontrollplan föreslås återrapporteras till nämnden i samband med delårsrapport augusti.

Områden som redan omhändertas

Utöver att stadsrevisionen i 2023 års granskning konstaterade att nämnden behövde stärka arbetet med intern styrning och kontroll i verksamheten fick nämnden ett antal rekommendationer att omhänderta. Förskolenämnden beslutade om vilka åtgärder som skulle genomföras i verksamheten för att möta stadsrevisionens rekommendationer i samband med nämndsammanträdet 2024-06-24 (§ 117 N608-0329/23).

Nämnden fattade också beslut om åtgärder i samband med att förvaltningen återrappporterade granskningen kopplat till intern kontrollplan 2024 vid sammanträdet 2024-10-23 (§ 181 N608-0063/24).

En rad områden omhändertas därmed redan och behöver inte ingå i samlad riskbild inför 2025. I tabellen nedan återfinns de områden där nämnden sedan tidigare fattat beslut om åtgärder.

Område	Ursprung
Barn i behov av särskilt stöd	Stadsrevisionens rekommendationer 2023
Hedersrelaterat våld och förtryck	Stadsrevisionens rekommendationer 2023
Systematiskt brandskyddsarbete	Stadsrevisionens rekommendationer 2023
Utlämnande av allmän handling	Stadsrevisionens rekommendationer 2023
Tillsyn av fristående huvudmän	Stadsrevisionens rekommendationer 2023
Beslut om åtgärder vid negativa avvikelser	Stadsrevisionens rekommendationer 2023
Bristande rutiner vid barns övergångar	Granskning intern kontrollplan 2024

Förvaltningen följde upp arbetet med åtgärderna kopplat till stadsrevisionens rekommendationer under oktober 2024. Resultat av uppföljningen presenteras i en rapport som gick upp till nämnden som information i samband med sammanträdet i november. Åtgärderna utifrån stadsrevisionens rekommendationer kommer även följas upp i samband med årsrapporten för 2024.

Omhändertagandet av åtgärderna kopplat både till stadsrevisionens rekommendationer och granskning enligt intern kontrollplan 2024 kommer fortsätta under 2025. Förvaltningen kommer följa upp åtgärderna och rapportera till nämnd enligt samma förfarande som för åtgärderna enligt samlad riskbild.

Oegentligheter

Enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska risken för förekomst av oegentligheter ska alltid vara en del av nämndens riskhantering.

Risk för oegentligheter har beaktats i samband med förvaltningens riskhanteringsarbete inför 2025. Förvaltningen har bland annat identifierat risker i ett oegentlighetsperspektiv kopplat till följande processer/områden:

- placering
- löneutbetalning
- inköp
- fakturering

Inga av riskerna som avser oegentligheter anses i nuläget väsentliga i ett nämndperspektiv då riskvärderingen för riskerna bedöms som relativt låg och/eller att redan insatta åtgärder anses tillräckliga.

2 Sammanfattning

I förslaget på samlad riskbild inför 2025 lyfter förvaltningen totalt sju risker varav tre är kopplade till huvudprocessen (förskola), två är kopplade till HR, en är kopplad till säkerhet och en är kopplad till fastighet. Tre av riskerna som lyfts upp har en hög riskvärdering.

Förvaltningen beskriver i förslaget vilka åtgärder som redan införts för att minska riskerna och föreslår vilka nya åtgärder som behöver vidtas. Åtgärderna som föreslås inför 2025 handlar i första hand om att:

- ta fram/se över styrning
- implementera befintlig styrning
- ta fram rutiner för uppföljning
- genomföra utbildningsinsatser

Enligt förslaget föreslår förvaltningen att orosanmälningar är det område som ska ingå i intern kontrollplan 2025. En kontrollaktivitet kopplat till granskningen som ska genomföras under 2025 har upprättats.

3 Samlad riskbild med åtgärder

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:

3.1 Riskområde: Förskola (huvudprocess)

3.1.1 Risk: Barnsäkerhetsarbete

Riskenivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för barnolycksfall på grund av bristande barnsäkerhetsarbete.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan innebära fara för liv och personskador.

Redan införda åtgärder

- Finns en checklista som stöd till verksamheten för genomförande av barnsäkerhetsrund.
- Finns en rutin för tillbud

Nya åtgärder
Ta fram rutin för barnsäkerhetsrund
Ta fram rutin för uppföljning av tillbudsanmälningar

3.1.2 Risk: Ekonomistyrning kopplat till socioekonomisk resursfördelning

Riskenivå

 12. Hög

Riskbeskrivning

Risk att strukturbeloppet inte används för att kompensera för barns olika förutsättningar.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att barn inte får den utbildning, undervisning och omsorg de har rätt till.

Redan införda åtgärder

- Förvaltningen har en kompensatorisk resursfördelningsmodell som tar hänsyn till barns olika socioekonomiska förutsättningar.

Nya åtgärder
Ta fram inriktning kopplat till hur strukturbeloppet ska användas av verksamheten för att kompensera för barns olika förutsättningar
Upprätta en rutin för uppföljning av resursfördelningsmodellen
Se över resursfördelningsmodellen

3.1.3 Risk: Orosanmälningar

Riskenivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att verksamheten när det finns misstanke om att barn far illa inte gör orosanmälan till socialtjänsten enligt gällande lagstiftning.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att barn och deras familjer inte får det stöd de har behov av från socialtjänsten. Kan vidare leda till att barn far illa.

Redan införda åtgärder

- Finns rutin för orosanmälningar

Nya åtgärder	Kommentar
Ta fram rutin för uppföljning av orosanmälningar	Omhändertas i samband med granskning av intern kontrollplan 2025
Utreda behovet av utbildningsinsatser	Omhändertas i samband med granskning av intern kontrollplan 2025

3.2 Riskområde: Säkerhet

3.2.1 Risk: Informationssäkerhet

Riskenivå

■ 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att det finns brister i medarbetarnas och chefernas kunskap kopplat till informationssäkerhets- och dataskyddsarbete.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att enskilda individer lider skada och på systemnivå att verksamheten drabbas av exempelvis hackerattacker.

Det kan även leda till stora kostnader för förvaltningen samt minskat förtroende.

Redan införda åtgärder

- Nämnden har en informationssäkerhetspolicy
- Förvaltningen har en riktlinje för roll- och ansvarsfördelning för att säkra informationssäkerhet och dataskydd
- Finns instruktion för hantering av personuppgiftsincidenter
- Finns stadengemensamma styr- och stöddokument kopplat till informationssäkerhet
- Finns förvaltningsinterna styr- och stöddokument gällande exempelvis hantering av skyddade personuppgifter samt informationsägarskap
- Finns temasida på digitala navet

Nya åtgärder
Genomföra utbildningsinsatser riktad till chefer
Följa upp att alla medarbetare i förvaltningen har gått stadens kurs om informationssäkerhet
Ta fram rutin för årlig uppföljning av MI och personuppgiftsincidenter
Följa upp att chefer genomför utbildning på APT utifrån framtaget material
Implementera förvaltningens riktlinje för roll- och ansvarsfördelning för att säkra informationssäkerhet och dataskydd

3.3 Riskområde: HR

3.3.1 Risk: Chefers förutsättningar

Riskenivå

■ 9. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för att chefer har bristande förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med styrdokumentet och leva upp till de krav som ställs på dem.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till bristande kvalitet i verksamheten som kan innebära att barn inte får den utbildning, undervisning och omsorg de har rätt till. Det kan också leda till bristande arbetsmiljö både för chefer och medarbetare.

Redan införda åtgärder

- Finns ett riktvärde på 25 medarbetare per chef i Göteborgs Stads verksamheter. (Beslut KF 2024-06-19).
- Finns en strategi för hur förvaltningen ska minska antalet medarbetare per chef.

Nya åtgärder
Utforma en chefs- och ledarutvecklingsplattform
Implementera strategi hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro
Se över resursfördelningsmodellen

3.3.2 Risk: Hållbar arbetsmiljö för medarbetare

Riskenivå

■ 12. Hög

Riskbeskrivning

Risk att förvaltningen inte når upp till en hållbar arbetsmiljö för medarbetarna i verksamheten.

Konsekvensbeskrivning

- Ohälsa och sjukdom hos medarbetare.
- Ökad arbetsbelastning och stress för närvarande medarbetare och arbetslag.
- Behovet av vikarier i verksamheten ökar vilket påverkar kontinuitet, stabilitet och kvalitet för arbetslag och för barnen.
- Höga sjuktal och sämre arbetsmiljö leder till ökade kostnader för förvaltningen

Redan införda åtgärder

- Förvaltningen har en strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026
- Finns en framtagen kompetensförsörjningsplan
- Finns en strategi för hur förvaltningen ska minska antalet medarbetare per chef
- Finns en strategi gällande strategisk personalplanering
- Finns en strategi om att verksamhetens ska använda tillsvidareanställd kompetens (inriktning för minskad användning av timvikarier)

Nya åtgärder
Implementera strategi hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro
Implementera arbete med strategisk personalplanering
Implementera bemanningsenheter med tillsvidareanställd personal
Implementera kompetensförsörjningsplanen

3.4 Riskområde: Fastighet

3.4.1 Risk: Överkapacitet avseende förskoleplatser

Risknivå

■ 12. Hög

Riskbeskrivning

Risk att befolkningsförändringarna medverkar till att förvaltningen får en ökad överkapacitet av förskoleplatser.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till ökat behov av anpassningar och besparingar i kärnverksamheten när en större andel av budgeten går till lokalkostnader.

Redan införda åtgärder

- Nämndens lokalbehovsplan revideras årligen utifrån stadens befolkningsprognos
- Finns rutin för översyn av planerade nybyggnationer och renoveringar
- Finns rutin för säkra platstillgången
- Finns en rutin för tillfällig stängning eller nerläggning av förskola

Nya åtgärder
Utveckla gemensam planering och process för avveckling av förskolor
Ta fram rutin för strategisk planering av placeringskapacitet

4 Samlad riskbild - Intern kontrollplan

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:

4.1 Riskområde: Förskola (huvudprocess)

4.1.1 Risk: Orosanmälningar

Risknivå

 8. Mellan

Riskbeskrivning

Risk att verksamheten när det finns misstanke om att barn far illa inte gör orosanmälan till socialtjänsten enligt gällande lagstiftning.

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att barn och deras familjer inte får det stöd de har behov av från socialtjänsten. Kan vidare leda till att barn far illa.

Redan införda åtgärder

- Finns rutin för orosanmälningar

Kontrollaktivitet 2025	Kommentar
Granska om verksamheten gör orosanmälningar till socialtjänsten enligt gällande lagstiftning	Rutin för uppföljning av orosanmälningar tas fram. Därefter genomförs uppföljning enligt rutin. Utifrån resultatet av uppföljningen utreds behov av utbildningsinsatser i verksamheten.